

Об'єднання Українських Студентських
Товариств Національного Солідаризму
З А Р Е В О

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТОК

ЛІТЕРАТУРНІ КОМІСІЇ.

ч.1.

Мюнхен

Квітень 1950.

Вступні міркування.

Кваліфікація творів красного письменства буде похідною формою зрізничкованого підходу, що заключається у феномені доцільності при процесі оцінювання поодиноких творів.

Ідеологічна й естетична сторінки творів являються кінцевими питомостями, що вимагають кожночасної аналітичної обсервації. Віднайдення саме потрібного критерія, який дозволяв би вибершення органічної системи в опридіченні кожного твору є постулатом для цілості актуального довідка, що й являється нашим завданням.

Виріна проблема: який саме із двох вичислених моментів треба акцентувати у першу чергу - ідеологічну базу чи естетичне сформулювання твору? Може непотрібним виготовляти апріорну відповідь на поставлене питання. Бігом наших праць бажану розв'язку знайдемо. Певна визначена "продеклямована" відповідь може створити непотрібну мертвоту форми, вважати наших праць зовсім не підвищуючи.

Счевидно наш рамковий плян не може претендувати на абсолютну досконалість сформулювання. Його треба трактувати, як певну спробу для намічення систематичних опрацювань координації праці членів Літературної Комісії.

В основу розпланованого ввійшли три очерки літературної діяльності. Зрозуміло, що плян це важні напрямні, що їх реалізування є щойно вислідом, якого можна буде зачислити до позитивів виконаного.

Ми свідомі того, що обставини серед яких перебуваємо незвичайно утруднюють практичне перевернення наших задумів, спеціально виразно можемо це відчутти переглядаючи список авторів підсоветської дійсності. Можна сміливо поставити питання: чи дійсно буде можливим одержати всі потрібні джерела? Хочемо одначе запевнити всіх зацікавлених, що крім доброї волі будемо мати і певні конкретні можливості одержати потрібне. Еміграційні бібліотеки, деякі речі заховані в приватних руках є запорукою, що запроєктоване можна виконати бодай частинно (гляди додатково на розпрацювання методики). Значить наведена обставина не сміє стати наявною перешкодою в опрацюванні вичислених ділянок.

При утворенні нашої комісії ми керувалися в першу чергу тим інтересом, що його могли ми відчутти із ширших рядів нашого членства. Хочемо йти назустріч тим одиницям, що домагалися при виповнюванні Заревівських анкет літературної комісії. Бажанню працювати над розробленням літературних проблем даємо конкретні можливості, а заразом і напрямні. Може вони тепер будуть скромні, але все ж таки вони є.

Якість і скількість проробленого буде залежати тільки від самого членства Літературної Комісії.

В кінцевих реченнях вступних міркувань хочемо відмітити ще одну справу. Нами заплановане являється першим етапом, ате зараз мабуть і першою спробою того характеру. Колективні вислідні в літературних працях були нерідко дуже оспорювані і навіть неговані. Сдначе ми хотіли б зірвати з "традиціями" і бігом практично переведеної роботи прогресувати до все кращих вислідів.

Будемо старатися шукати зв'язків із вже відомими авторитетами, (очевидно в міру наших можливостей у тому напрямі) просити їх помочі й поради. Сдначе проводити свою працю будемо тільки під кутом дальшого і невпинного розвитку власних сил. Для тягlosti праці потрібна підготовка. Буде кінечним запізнитися із виданнями актуальними нашим дослідям, щоб в той спосіб мати можливість зафіксувати всі пройдені етапи в наших шуканнях.

У запланованому не зустрине читач ділянки чужого письменства. Щоб зразу уникнути певчастих інтерпретацій заявляємо, що вибравши рідну літературу ми ніколи не думали замкнутись тільки тим обсягом наших дослідів. Наппаки - ми свідомі того, що критична аналіза чужих творів, порівняння їх мистецької й ідеологічної вартости дасть нам потрібну канву для узискання потрібного критерія, за допомогою якого зможемо встановити релятивну цінність власних творів. Сдначе уважаско зараз недоцільним виготовляти певний план у тому напрямі, його дасть нам розгортання практичної праці.

Як згадувано, у своїх працях не будемо замикатися в якесь спеціальне "гетто". Вітатимемо співпрацю кожного - хто успішно допоможе нам вибрати властивий шлях крокування.

В той спосіб наша Літературна Комісія стане інтегральною частиною в загальній органічній побудові комісійної системи ЗАРЕВА.

--- С ---

ПРОСЬКТ ПЛАНУ ПРАЦІ ЛІТЕРАТУРНОЇ КОМІСІЇ "ЗАРЕВА"

А. ВІСНИКІВСЬКИЙ ПЕРІОД.

І. Д м и т р о Д о н ц о в - щоб зрозуміти цей літературний очерк треба докладно проаналізувати його політичне кредо, цебто докладне студіювання таких творів Д. Донцова, як: "Націоналізм", "Дух нашої давнини", "Де шукати наших історичних традицій", "Підстави нашої політики".

а) Вісниківська Квадрига (поезія)

1. Е. Маланюк ("Стилет і Стило", "Гербарій" і інші)

2. Ю. Клен

3. Л. Мосендз ("Зодіак", "Вінок сонетів")

4. С. Слєбжич ("Рінб", "Вежі")

До 1. цікаво опрацювати таку проблему: "Значіння творчости Ергена Маланюка у зв'язку з ідеологією Д. Донцова"

До 4. Тут насувається тема "Батько й син" (С. Слєсь - С. Слєбжич)

Б. Кравців

Б. Гомзін (Тройзіцця)

Ю. Дараган

А. Коломисць

Б. Антонич

А. Кара

М. Чирський

С. Стефанович

С. Бабій

б) Проза: У. Самчук ("Волинь", "Марія", "Кулак" і інші)
Ю. Косач (Сонце в Чигирині і інші)
Ю. Ліпа (Нотатник і інші)
І. Керницький (Мій світ)
Р. Сидик (Сміх Аріядника)
Ж. Процишин
Б. Гомзин (Еклезіяст)

в) лірики: С. Теліга
Н. Холодна-Лівницька
Г. Мазуренко
У. Кравченко х.
Г. Мурба
К. Гриневичева

г) Літературна критика:
Д. Донцов (Криза нашої літератури)
С. Грицай (Критичні статті на чужу літературу)
М. Мухін

II. В цей час (20-ті роки) в Західній Україні поруч із літературою націоналістичного характеру розвивається другий напрямок т. зв. "КАТСЛІЦКІСІ ЛІТЕРАТУРИ". Виходять журнали: "Поступ", "Дзвони" і інші, деякі співробітники цих журналів гуртуються в товаристві "Гурт письменників - Логос". Знані В. Мельник (В. Німиченко), С. Семчук, П. Сосенко, С. Петрійчук і інші.

III. Не маючи змоги студіювати й перебувати на рідних землях значна частина студентів виїждить за кордон у Чехословаччину. І саме там на 20 - 30-ті роки припадає розквіт т. зв. "ПРАЗЬКІСІ ЛІТЕРАТУРНІСІ ШКОЛИ". В поезії здобули найбільш признання С. Теліга, С. Лятуринська, С. Стефанович, С. Смальч; в прозі Ю. Ліпа, Н. Королева, У. Самчук і М. Чирський.

Б.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ПІД ВІЛЬШОВИЦЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ.

I. Двадцять років на СУЗ позначилися грандіозним розвитком різних літературних напрямків. Цей період знаний у нас, як "Ренесанс 20-их років на СУЗ".

1. "ПЛУГ": С. Пилипенко
А. Головка
Гуменна й інші
2. "ГАРТ": М. Хвильовий
В. Сосюра й інші
3. "ВАПЛІТЕ": на чолі з М. Хвильовим
4. "ПРСЛІТФРСНТ" (продовження "Вапліте")
Г. Епик
А. Любченко
М. Логансен
М. Куліш
Ю. Яновський
С. Вишня
П. Тичина
Ю. Смолич
С. Досвітний

х. Хоч віком У. Кравченко призначена до старшої літературної школи, однак своїми творами намагалася іти впарі з духом часу.

І. Сенченко
М. Козорів
М. Гоченко

5. "НОВА ГЕНЕРАЦІЯ" (новатори літературних стилів)

М. Семенко
Г. Якурупій
М. Вахан
С. Влизько
Полторацький

6. "Ланка"

Б. Антоненко-Давидович
Г. Косинка
Т. Сьомачка
В. Підмогильний
Е. Плужник
М. Галич

7. "НЕСКЛАСНИЙ ОРДЕН"

М. Зеров
П. Филипович
М. Рильський
С. Бургардт (М. Клен)
М. Могилянський
Драйхмара

Техно-мистецька група "А":

С. Спісаренко
В. Гжицький

8. "МОСДНЯК"

П. Усенко
Д. Гордієнко
І. Ткачук
С. Донченко
І. Момот

Критика: М. Зеров, Драйхмара, Полторацький.

В.

ЕМІГРАЦІЙНА ТВОРЧІСТЬ.

I. а) Проза:

Мур - його ідеологія (три збірники МУР-у)

У. Самчук
Т. Сьомачка
В. Домонтович
В. Чапченко
В. Русаласький

І. Вагрянний
Л. Косач
І. Костецький
Д. Гуменна
Любомирський

б) Поезія:

С. Гординський
А. Гарасевич
В. Барка
Г. Черинь
Л. Полтава
В. Кравців

І. Вагрянний
М. Срест
Т. Сьомачка
Л. Лиман
М. Ситник
і багато інших

II. Письменники, що перебували в Австрії згуртувалися в товаристві "Український мистецький фронт Молодих". Там виходив журнал культури й мистецтва "ЗВЕНО"...

Найбільше визначилися:

В.Кримський
Л.Мосендз
Л.Ромен

О.Клен
М.Калитовська
Ю.Бурякібець

Критика: С.Грицай
В.Державин
Ю.Черех

--- С ---

Методика праці Літературної Комісії ЗАРЕВА.

А. Організація.

Праця Л.К. провадиться згідно з планом, який затверджує провід ЗАРЕВА. Проект цього плану виготовляє провід Л.К. в порозумінні з членами комісії. Членом Л.К. є кожний член ЗАРЕВА, який в анкетному листку заявив бажання співпрацювати в Л.К. Видавничими справами Л.К. займається Редакційна Колегія, яка звітує з проробленої праці квартално проведові Л.К. Провід Л.К. звітує за цілість праці Л.К. проведові ЗАРЕВА.

Б. Зміст праці.

Праця Л.К. ведеться в двох напрямках:

1. Опрацювання різних проблем літературного характеру в рамках наміченого плану праці.
2. Власна літературна діяльність членів комісії.

До 1. З тим напрямком тісно зв'язане літературне оцінювання творів (критика). Члени Л.К. самостійно працюють над вибраними темами, а про вислідні праці повідомляють провід Л.К. Кожний член зобов'язаний співпрацювати з проведом у цьому напрямку.

До 2. Члени Л.К. які працюють в цій площині повинні повідомляти провід комісії про вислідні своїх праць.

В. Видавничі справи.

Редакційна Колегія Л.К. видає покищо неперіодично Інформаційний Листок. Всі члени комісії зобов'язані надсилати до нього свої дописи. Вони будуть з бігом часу поміщені в Інформаційному Листку, а цікавіші з них будуть друквані в Бюлетені ЗАРЕВА. На сторінках Інформаційного Листка можлива дискусія поодиноких членів на літературні теми, обговорення літературних творів, критичні зауваги - нариски на всякі теми та помішування власних літературних творів членів Л.К. (Провід Л.К. старається також в порозумінню з Ред.-Колегією про видання окремих одноднівок, якщо члени Л.К. поставлять до того позитивно і надсилатимуть відповідні матеріали.

Г. Зауваги.

Всі члени Л.К. повинні вступити в тяглий (кореспонденційний) зв'язок з проведом комісії; в надсиланню своїх матеріалів працездуватися назначених рецензів. Ред.-Колегія планує на сторінках своїх видань відкрити окрему сторінку обговорення чужих літературних надбань у порівнанні з аналогічними в нашій літературі. Тому Ред.-Колегія звертається до членів з проханням надсилати на цю тему, з поданням ебент. джерел, матеріалів на нихче подану адресу. В зв'язку з опрацюванням поодиноких тем в рамках наміченого плану праці, набігає konieczність знання джерел де б можна дістати відповідну літературу. Секретар провodu провадить реєстр всіх джерел де таку літературу можна дістати. Члени Л.К. подадуть йому листовно список тих книжок (відповідно до потреби згідно з планом) які вони мають, або які можна (подати джерело) дістати до використання.

В цей спосіб реєстр охопить всі інформації і ними зможуть користуватися члени Л.К., якщо знайде потреба.

Листування і всякі матеріали слід висилати на адресу проводу Л.К.:

ЗАРЕВО (з допискою "для Літературної Комісії")
Мюнхен 23 Унгерерштрассе 56/III.

--- 0 ---

С П И С С К Л І Т Е Р А Т У Р И .

ВІСНИКІВСЬКИЙ ПЕРІОД.

- Гомзин Б.: "Тройзілля" (Прага 1928).^х
Сндик Р.: "Регіт Аридника" (1934 ЛНВ).
Керницький І.: "Святоіванські огні"
"Мій світ" (Збірка новель).
Клен Л.: "Каравели"
"Прокляті роки"
Косач Ю.: "Сонце в Чигирині"
"Чарівна Україна"
"Чорна пані"
Кара А.: "З-поза Дарвина на Ісайю" (Львів 1929).
Кравченко У.: "У житті є щось..."
Кравців Б.: "Вогні" (Львів 1929)
Королів-Старий В.: "Чмелик"
"Згадки про мою смерть"
Лівицька-Холодна Н.: "Вогонь і попіл"
Липа Ю.: "Козаки в Московії"
"Нотатник" ("Рубан", "Кіннотчик" і інші)
Лятуринська С.: Поезії (гляди ЛНВ)
Маланюк С.: "Гербарій"
"Земля і залізо"
"Перстень Полікрата"
"Стилет і стилос"
Мосендз Л.: "Вінок сонетів"
"Вічний корабель" (лірична драма 1933 ЛНВ)
"За сіб" (1933 ЛНВ)
"Зодіак"
Ольжич С.: "Ріне"
"Вежі"
Самчук У.: "Волинь"
"Гори говорять"
"Кулак"
"Марія"
"Сбрана" (1929 ЛНВ)
Стефанович С.: "З античних мотивів" (1931 ЛНВ)
Теліга С.: "Душа на сторожі"
"Прапори духа" (Збірка поезій)
Чирський М.: "Андрій Карабут"
"Дон Кіхот"
"Леб Абіссинії"
"Місяць і зорі"
"Неофавстіяда"
"Состанній король"
"Стаман Пісня"

х. З цього періоду подається не всі твори. Гляди у виданнях ЛНВ.
В наступних числах "Інф. Листка" будуть доповнення"

Чирський М.: "Три серця у 3/4 такту"
"П'яний рейд"

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ПІД ВІДЬШОВИЦЬКОЮ СКУПАЦЬЮ.

Антоненко-Давидович: "Вартовий Чапенко"
"Паротяг ч. 273"

Бажан М.: "Смерть"
"Будівлі"
"Залізнякові ночі"
"Розмова серцею"
"Сліпці"

Лобченко А.: "Слово о полку"
Лисак В.: "Трилогія пристрасти"
"Числа"

Влизько С.: "Гох Дойчлянд"
"Мибу, працюю" (1930)
"За всіх скажу" (1927)

Мій друг Дон-жуан"
"Мое ударне" (1931)
"Поезії" (1927)

Вишня С.: "Усмішки"

Головка А.: "Бурян"

Гжицький В.: "Мати"

"Доббуш"
"Секхар Вовгура"
"Цісарське право"
"Чорне озеро"

Дніпровський Г.: "Ацельдама"
"За ради неї"

Досвітній С.: "Яблоневий полон"
"Американці" (1925)

"Алтай" (1927)

"Гюлле" (1927)

"Кварцит"

"Нас було трое"

"Тюнгуй" (1924)

"Поростене" (1926)

Епик Г.: "Без ґрунту"

"Перша весна"

"Петро Ромен"

Зероб М.: "Камена" (1924)

"Антологія римської поезії"

"До джерел"

"Соннетаріум"

Могансен М.: "Д'горі"

"Доробок"

"Кос Чагиль на Ембі"

Подорож... по Слобожанській Швейцарії"

"Революція"

"Лсен"

Гвченко М.: "Робітні сили"

Качура Я.: "Люди і факти"

"Нащадок Вогуна"

"Сльга"

Козоріс М.: "Чад"

"Голуба кров"

- Косинка Г.: "Вибрані оповідання" (1928)
"В житах" (1947)
"Гармонія"
"На золотих Богів" (1922)
- Куліш М.: "Закут"
"Зона"
"Комуна в степах"
"Маклена Граса"
"Мина Мазайло"
"Народній Малахій"
"Патетична соната"
"Дудій Луреніто"
- Любченко А.: "Вертеп"
- Мисик В.: "Блакитний міст" (1929)
"Будівники"
"Галаганів сон"
"Пісні та поеми Р. Вернеса" (1931)
"Тисячі кілометрів" (1931)
"Трави" (1927)
"Чотири вітри" (1930)
- Могиллянський М.: "Убивство"
"Честь"
- Слесіч Я.: "На озерах огні"
- Сьомачка Т.: "Паспорт"
"Кочуга" (1922)
"Скитські вані" (1925)
"Круча"
- Панч П.: "Клекіт"
"Голубі ешелони"
"Мир"
"Мишачі нори"
"Солога ночі"
"Солом'яний дім"
- Підмогильний В.: "В епідемічному бараці"
"Військовий летун"
"Місто"
"Третя революція"
- Плужник С.: "Дні" (1926)
"Рання осінь" (1927)
- Рильський М.: "Де сходяться дороги"
"Голос і відгомін" (1929)
"Крізь бурю й сніг"
"Марина"
"Під осінніми зорями"
"Синя далечинь"
"Тринадцята весна" (1924)
"Чумаки"
- Семенко М.: "Європа і ми"
"Памфлети і вірші" (1928)
"П'єро кохає"
- Сенченко І.: "Із записок" (1927)
"Іван Черногорець"
"Подорожі до Чернограда"
"Черноградські портрети"
"На березі Кастальському"
- Слісаренко С.: "дитинство"
- Смолич Л.: "Маседа"
- Сосюра В.: "Тарас Трясило"

- Тенета В.: "Гармонія і свинюшник"
"Десята секунда"
"Ненависть"
- Тичина П.: "Вітер з України" (1924)
"Вітер"
"Дума про трьох вітрів"
"Золотий гомін"
"Плуг"
"Сковорода"
"Скорона мати"
"Сонячні кларнети"
- Латківський Д.: "СБрії"
"Полісся"
- Филипович П.: "Земля і вітер" (1922)
"Простір" (1925)
- Львівський М.: "Вальдшнепи"
"Досвітні симфонії"
"Думки проти течії" (Критика)
"Лиття"
"Кіт у чоботах"
"Мати і я"
"Молодість"
"Осінь"
"Санаторійна зона"
"Сині етуди" (1911)
"Солонський яр"
"Арабески"
"Барабан"
"Двері в день" (1929)
"Жанна Баталіонерка" (1930)
"Жарини слів"
"Зима 1930"
"Психотези"
"Штаб смерті"
"Крив землі" (1927)
"Мамутові бивні" (1925)
"Майстер корабля" (1928)
"Прекрасна Ут"
"Рейд"
"Чотири шаблі"

ЕМІГРАЦІЙНА ТВОРЧИСТЬ.

- Багрянний І.: "Генерал"
"Золотий бумеранг"
"Моритурі"
"Розгром"
"Тигролови"
"Апостоли"
"Вітний світ"
- Барка В.: "Поезії (випуск "Звено")"
- Буряківець А.: "Поезії"
"Вогнем і смерчем"
"Діти Чумацького Шляху"
"Куркульська вілія"
- Гарасевич А.: "Апостол Петро"
"Без ґрунту"
- Гординський С.: "доктор Серафікус"
"Війна"
- Гуменна Д.: "дівчата очайдушних днів"
- Домонтович В.: "дівчата очайдушних днів"
- Душко Ф.: "дівчата очайдушних днів"

- Клен Ю.: "Попіл імперій"
 Косач Ю.: "Еней та життя інших"
 "День гнібу"
 "Дійство про Юрія Переможця"
 "Чудесна балка"
 Костецький І.: "Сповідання про переможців"
 Кримський В.: "Нобелі" (гляди "Звено")
 Кравців Б.: "Кораблі"
 Лиман Л.: "Четвертий марків"
 Мосендз Л.: "Канітферштан"
 "Легенди"
 Осмачка Т.: "Поет"
 "Психічна розрядка"
 "Старший боярин"
 Орест М.: "Душа і домі"
 Самчук У.: "ССТ"
 "Місто Василя Шеремети"
 "Залізничний сторож"
 Ситник М.: "Запорожці"
 Чапленко В.: "Запорожці"

К Р И Т И К А .

- Грицай С.: "Банкрот літератури" (гляди "Срлик") і інше
 Державин В.: "Войсьничий неоклясицизм С.Гординського" і інше
 Донцов Д.: "Криз нашої літератури"
 "Наша доба і література"
 Зеров М.: "До джерел"
 Шерех Ю.: "Хутір, революція, імперія, людина" і інші

--- 0 ---

Безперечно список не є вичерпуючий. Він не обіймає всієї творчості авторів. Тому звертаємося до всіх співпрацівників і зацікавлених подавати назви творів, що тут не є подані.

ЗАКЛИК .

Провід Л.К. починаючи свою діяльність заложив т.з. "видавничий фонд Л.К." з метою друкувати свої видання. Плянеться періодичне видавання Інформаційного Листка Л.К., а даліше видавання Літературних Сноднів. З цієї причини закликаємо й просимо всіх членів і прихильників Л.К. надсилати свої добровільні датки, а тим самим допомогти нам в цьому відповідальному ділі. **ТО НЕ ЗАБУВАЙТЕ, ЩО "ВИДАВНИЧИЙ ФОНД ЛІТЕРАТУРИ КОМІСІЇ" ЛЕЖЕ НА ВАШІ ПОСМЕРТВИ, ЗА ЯКІ БУДЕМО ВАМ ВДЯЧНІ.**

Провід Л.К.

--- С ---

Видає: Провід Літературної Комісії ЗАРЕВА.
 Редагує: Колегія.
 Адреса Проводу Л.К.:

ЗАРЕВС (для Літературної Комісії)
 Мюнхен 23 Унгерерштрассе 56/III.